

tracter er, at der ved Indfæstningen er betinget visse Ugedage, een eller maaskee to, og at der ved Siden deraf er betinget dette ubestemte Arbejde imod Betaling. Betalingen for dette ubestemte Arbejde vil vistnok i Reglen ikke være blevet sat lavere end den almindelige Priis, fordi det neppe kan være Cierens Mening derved at tage en indirecte højere Betaling, men kun at sikke sig Arbejde; dette kan have megen Betydning for ham, og derfor har han gjort det. Paa den anden Side kan Leieseren gjerne have formeent, at, naar han sit Betaling for sit Arbejde, saa kunde der ikke være nogen videre Betænkelse ved at underkaste sig det, og saaledes kan han være gaaet ind paa en saadan Contract, uden at gjøre sig nogen synderlig Betænkelse ved de skadelige Følger, det kunde have. Dersom nu altsaa, hvilket jeg troer vil være det almindelige, den Priis, som er betinget paa dette ubestemte Arbejde, enten er den samme som eller højere end den Priis, som Afsløsnings-Commissionerne ville komme til at ansætte som den almindelige Priis for Dagarbejdet efter Loven, saa vilde jo, under Forudsætning af, at Dispositionsretten holdes udenfor, Bederlaget af sig selv aldeles falde bort; der vil ikke kunne blive Spørgsmaal om noget Bederlag. Jeg troer, at det Tilfælde vil være det hyppigste, vel at mærke, som sagt, naar Dispositionsretten i og for sig holdes udenfor. Det andet Tilfælde, hvis Mulighed jeg ikke tør benægte, skjøndt jeg ikke kjender det, hvor Priisen nemlig er sat lavere, end Arbejdet vil blive taxeret, dette Tilfælde troer jeg altsaa vilde kunne blive Gjenstand for Taxation. Men jeg troer dog, at det vil have saa mange praktiske Vanskeligheder ved sig og føre til saa forunderlige Resultater, navnlig i Forholdet mellem de enkelte Leiere, at jeg antager, at det Rigtigste er, at det ikke tages i Betragtning, og at Taxationsmændene netop paa Grund af denne Vanskelighed ville komme dertil. I Almindelighed er det jo en Samling af Huse til

en Hovedgaard, hvoraf saadant Arbejde er betinget. Dersom man f. Ex. vil antage et Antal af 20, saa har Arbejdsherren jo ikke bestandig Brug for Arbejdet af dem alle; det be-roer altsaa paa tilfældige Omstændigheder, hvorledes han disponerer over det. Jeg vil nu ikke tale om, at det jo vistnok er meget tvivlsomt, om der er ført Bog over det Arbejde, der hidtil er præsteret, og som dog maatte lægges til Grund for Vurderingen; det er vist meget tvivlsomt, om det fra nogen af Siderne virkelig er blevet saaledes optegnet; men selv, om det var blevet gjort, naar man da tager de enkelte Huusleiere og vel at mærke, det er den enkelte Arbejdspligtige, der kan forlange Afsløsning, der er ikke her Tale om noget Complex — saa staae de enkelte Huusleiere og Huusboere i et ganske forunderligt Forhold til hverandre. Arbejdets Bedømmelse maa jo rettes efter det Arbejde, der er præsteret saa længe Huusboeren har været i Huset, saalænge altsaa Contracten har været gjældende; anden Grund kan der ikke lægges derfor. Nu kan det være, at Arbejdsherren har soulageret den enkelte Huusmand; han kan have gjort det af flere Grunde; han kan have gjort det, fordi han boede meget langt bort, medens Andre boede i Nærheden; han kan have gjort det, fordi Huusboerne maaskee kun i et Par enkelte Aar har havt Huset, og han i de første Aar har villet staae ham for saadant Arbejde; og han kan for det Credit have gjort det, fordi vedkommende Huusboer har vist sig at være en meget slet Arbejder; han kan altsaa paa Grund af Omstændighederne have undladt at forlange Arbejdet enten aldeles eller tildeels.

Rettelse.

Nr. 123, Sp. 1954, L. 49 f. n. foreslaaet læs: forstaaet.